

[Honoré]

det sig, at denne splittelse stadig væk er absolut levende.

Derfor mener jeg ikke, vi kan bygge vores anerkendelsespolitik over for ét bestemt land på en eller anden form for ønsketænkning, opstille krav om politisk samarbejde, om politisk stabilitet, om fredelige forhold som den uomgængelige betingelse for at optage diplomatiske relationer med et land. Man kan ønske, at det var sådan i de afrikanske lande, men sådan er det jo langt fra alle steder, og vi kan ikke, synes jeg da, med rimelighed bruge 2 former for målestok: en målestok over for Rhodesia, hvor vi stiller helt overvældende krav til den politiske styreform, medens vi over for andre afrikanske lande såsom Angola bruger helt andre normer; det mener jeg i betænkelig grad nærmer sig politisk dobbeltmoral.

Så siger man, det er et fantastisk frækt forslag – det udtryk er ikke blevet brugt – men man spørger: hvor vover kristeligt folkeparti at komme med et sådant forslag, når alle mennesker, alle regeringer er enige om, at man ikke skal optage diplomatiske relationer med Rhodesia eller hæve sanktionerne?

Der vil jeg nævne, at inden for selve det britiske politiske liv er der splittelse på dette område, idet jeg af meddelelser i TV-Avisen i går forstod, at der i det britiske underhus har været en afstemning om, hvorvidt man skulle fastholde sanktionspolitikken, hvor en del af de konservative undlod at stemme for disse sanktioner, medens den øvrige del af de konservative – det var vist 126 medlemmer – stemte imod en opretholdelse af sanktionspolitikken. Det vil altså sige, at det parti, som måske kan blive regeringsparti ved et parlamentsvalg næste år, har en anden sanktionspolitik end den nuværende labour-regering.

Den sidste ting, jeg vil nævne, er, at en af hovedskikkelserne bag de engelsk-amerikanske mæglings- og fredsbestræbelser, Kissinger, har fremsat en bemærkelsesværdig udtalelse i anledning af Smiths besøg i USA i sidste måned. Ifølge Newsweek af 23. oktober i år skulle Kissinger efter en samtale med Smith på Georgetown universitetet have sagt – jeg citerer:

»Spørgsmålet er, om USA skulle støtte valproceduren eller folk, som prøver på at komme ind ved kamp. Principielt tror jeg, vi skulle afprøve Smiths indre løsning.«

Når Kissinger, en af hovedfigurerne bag den engelsk-amerikanske plan, som udenrigsministeren bygger på, kan gå ind for, at man virkelig giver den indre løsning en chance, mener jeg også, det kan være en rimelig bestræbelse at arbejde for det i international sammenhæng.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Der har været ført en meget interessant debat, hvor man har påberåbt sig mange kilder; men nogle af dem er måske af mere tvivlsom værdi end andre. Det er klart, det altid må interessere, hvad Kissinger har udtalt i en eller anden sammenhæng, eller hvad TV-Avisen frembringer af oplysninger, men på den anden side har vi også ofte set, at det er ting, som er baseret på gætterier eller på forkortede versioner.

Jeg vil ikke bevæge mig ind i hele den verden af gætterier og teorier og overvejelser om, hvad der kunne tænkes at ske, hvis forskellige forudsætninger blev opfyldt, men i stedet holde mig til forslaget, som jo går ud på, at vi skal anerkende det her og nu.

Det har været karakteristisk for debatten, at man ud fra forskellige synspunkter og motiver har ment, at regeringen så på sagen på to helt forskellige måder.

Hr. Steen Folke fortolkede vores holdning sådan, at vi støtter det indre styre, ikke bare den britisk-amerikanske plan, men også hr. Muzorewa og dermed hr. Smith, og at vi dermed på en måde var medansvarlige for det indre styre.

Hr. Jørgen Junior opfattede det sådan, at regeringen gik ind for en etpartiregering i et marxistisk land, og hr. Kjelgaard lod ligesom antyde, at det også var hans opfattelse, for han sagde, at han i hvert fald ikke støttede det, som han opfattede som regeringens politik, at det var de militante grupper, som skulle have overtaget.

Hr. Honoré arbejdede sig videre gennem hele den problemstilling ved at spørge: hvad hvis nu kun én gruppe til sidst står uden for den indre løsning, hvordan er regeringens holdning så?

Til alt det vil jeg sige, at regeringen ikke støtter den ene eller den anden del af frihedsbevægelsen. Vi har ikke taget stilling til fordel for den ene eller den anden leder, og regeringens holdning til løsninger vil i øvrigt